

## Tezy do egzaminu dyplomowego na I stopniu studiów Filozofia:

1. **„Szaleństwo rozumu” Parmenidesa i próby jego przewyciężenia w filozofii Platona i Arystotelesa** (Literatura: G. Reale, *Historia filozofii starożytnej*, tłum. E.I. Zieliński, t. 1, Lublin 1993 [Parmenides]; G. Reale, *Historia filozofii starożytnej*, tłum. E.I. Zieliński, t. 2, Lublin 1996 [Platon i Arystoteles])
2. **Interpretacja istnienia w filozofii bytu Tomasza z Akwinu i jej konsekwencje dla teorii Boga i teorii człowieka** (Literatura: A. Andrzejuk, *Tomasz z Akwinu jako filozof*, wyd. 2, Warszawa 2019. [www.tomizm.org](http://www.tomizm.org))
3. **Przedstaw główne pojęcia, problemy i stanowiska w sporze przedstawicieli lewicy z prawicą heglowską na przykładzie wybranych myślicieli** (Karl Löwith, *Od Hegla do Nietzschego. Rewolucyjny przełom w myśli XIX wieku*, Warszawa 2001).
4. **Źródła, rozwinięcia i konteksty Szkoły Lwowsko-Warszawskiej i jej miejsce w filozofii współczesnej** (Anna Brożek, Alicja Chybińska (red.), *Fenomen Szkoły Lwowsko-Warszawskiej*, Lublin 2016).
5. **Główne spory na gruncie fenomenologii w filozofii współczesnej** (Witold Płotka, *Fenomenologia jako filozofia mniejsza. Rozważania wokół sporów o metodę Husserla*, Warszawa 2019, <https://liberilibri.pl/fenomenologia-jako-filozofia-mniejsza>).
6. **Klasyczna i nieklasyczne koncepcje prawdy** (Literatura: A. Grobler, *Prawda, jej namiastki i paradoksy z nimi związane*, w: *Przewodnik po epistemologii*, red. R. Ziemińska, Kraków 2013, 19-52).
7. **Pojęcia przekonania i wiedzy oraz sposoby ich uzasadniania** (Literatura: A. Morton, *Przewodnik po teorii poznania*, Warszawa, 2002, rozdziały 1, 6).
8. **Czym jest metafizyka?** (Literatura: E. Berti, *Wprowadzenie do metafizyki*, tłum. D. Facca, Warszawa 2002. W. Stróżewski, *Ontologia*, Kraków 2004)
9. **Spór o uniwersalia** (Literatura: K. Ajdukiewicz, *Zagadnienia i kierunki filozofii. Teoria poznania. Metafizyka*, Kęty 2004. W. Stróżewski, *Ontologia*, Kraków 2004; A. Jaroszevska, *Spór o uniwersalia*, "Filozofia Publiczna i Edukacja Demokratyczna", Tom I, 2012(2) 139-145)
10. **Pojęcie wynikania logicznego. Sprawdzanie formalnej poprawności dedukcji na gruncie klasycznej logiki zdaniowej** (Literatura: Alfred Tarski, *O pojęciu wynikania logicznego*, w: Alfred Tarski, *Pisma logiczno-filozoficzne, T. 1. Prawda*, red. J. Zygmunt, Wyd. Nauk. PWN Warszawa 1995, s. 182-202; Edward Nieznański, *Pojęcie*

wynikania logicznego, w: *Logika. Podstawy – język - uzasadnianie*, Wyd. Beck, Warszawa 2011, wyd. 3, s. 125-135.

11. **Współczesne ujęcie sylogistyki Arystotelesa. Wybrany przykład i porównanie z ujęciem tradycyjnym** (Literatura: Jan Łukasiewicz, *Sylogistyka Arystotelesa z punktu widzenia współczesnej logiki formalnej*, PWN Warszawa 1988, rozdz. I: par. 1-7, rozdz. II, par. 8-9, s. 7-41. 2. Edward Nieznański, *Logika Arystotelesa*, w: *Logika. Podstawy – język - uzasadnianie*, Wyd. Beck, Warszawa 2011, wyd. 3, s. 161-173 (bez rekonstrukcji dowodów).
12. **Nauki przyrodnicze a filozofia – przegląd stanowisk** (Literatura: Anna Lemańska, *Filozofia przyrody a nauki przyrodnicze. Wybrane zagadnienia z teorii filozofii przyrody*, Wydawnictwo ATK, Warszawa 1998; Anna Lemańska, *Filozofia przyrody a wyniki nauk przyrodniczych*, *Studia Philosophiae Christianae* 43(2007)1, s. 115-123).
13. **Podstawowe zagadnienia kosmofilozofii i biofilozofii** (Literatura: Grzegorz Bugajak, Jarosław Kukowski, Anna Latawiec, Anna Lemańska, Danuta Ługowska, Adam Świeżyński, *Tajemnice natury. Zarys filozofii przyrody*, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2019).
14. **Główne nurty metaetyczne (naturalizm, intuicjonizm, emotywizm, preskrytywizm)** (Literatura: T. Biesaga, *Zarys metaetyki*, Wydawnictwo Poligrafia Salezjańska, Kraków 1996. <http://biesaga.info/wp-content/uploads/2015/02/2.-T.-Biesaga-Zarys-metaetyki-Kraków-1966zh.pdf>; A. MacIntyre, *Dziedzictwo cnoty. Studium z teorii moralności*, tłum. A. Chmielewski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1996, s. 29–59).
15. **Filozoficzne rozumienie sumienia (konceptje, funkcje, rodzaje)** (Literatura: T. Ślipko, *Etyka ogólna*, Wydawnictwo WAM, Kraków 2002, s. 359–388; J. Krokos, *Natura sumienia*, w: *Dydaktyka filozofii*, tom V, *Etyka, część II: Filozoficzna etyka życia spełnionego*, red. S. Janeczek, A. Starościc, Wydawnictwo KUL, Lublin 2016, s. 447–468).
16. **Współczesne krytyki religii** (Literatura: *Filozofia religii. Kontrowersje*, red. B. Dziobkowski, J. Hołówka, Warszawa 2018; R. Dawkins, *Bóg urojony*, Warszawa 2014)
17. **Argumenty za istnieniem Boga i ich krytyka** (Literatura: *Filozofia religii. Kontrowersje*, red. B. Dziobkowski, J. Hołówka, Warszawa 2018; J. Wojtyśiak, *Analityczno-intuicyjny argument na rzecz teizmu*, Poznań 2012).